

СТАНОВИЩЕ
ОТ ПРОФ. Д.Н. МАРИЯ НЕЙКОВА КЪНЕВА –
БУРГАСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ

Със Заповед № 885 от 29.04.2024 г. на Ректора на Югозападен Университет „Неофит Рилски“ съм определена за член на Научното жури за защита на дисертационен труд на тема „Електронната търговия и продажбата от разстояние в Европейския съюз“ в професионално направление 3.6 „Право“, докторска програма „Гражданско и семейно право“.

Обща характеристика на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд от докторант **Ваня Илкова Желязкова** е на тема „Електронната търговия и продажбата от разстояние в Европейския съюз“. Трудът е в обем 210 страници и е структуриран в увод, три глави, заключение и списък на използваната литература. По отношение на проучената литература следва да се отбележи, че са посочени 110 източника на български език и 67 – на чужд език. Последното е добра основа за изследователските дирения на докторанта.

Трябва да се подчертае, че това е първото цялостно научно изследване в България по темата, която безспорно е актуална и практически значима. Очевидно е, че авторът познава не само теорията, а и практическите проблеми както на бизнеса, така и на потребителите.

В структурно отношение научното изследване е балансирано. Отделните глави съдържат по няколко параграфа, точки и подточки, означени с римски и арабски цифри, като на места е използвано и буквено означение.

От методологическа гледна точка докторантът е подходил инетрдисциплинарно, като е съчетал теоретичните анализи със резултатите от анкетиране, което е провел.

В първата глава от дисертационния труд се изследва понятието и видове електронна търговия според законодателството на Република България. Основен фокус в изследването заемат предимствата и недостатъците на различните видове онлайн продажби, както и възможностите за развитието им.

Във втората глава са разгледани продажбата от разстояние в Европейския съюз и пряката ѝ връзка с електронната търговия.

Трета глава е посветена на анализ на широкият спектър от въпроси, свързани със защитата на потребителите при осъществяване на електронна търговия.

Формулирани са изводи и конкретни предложения de lege ferenda.

Основни научни и научно-приложни приноси в дисертационния труд

Целият дисертационен труд може да се идентифицира като приносен момент, тъй като това е пръв опит да се обхване проблематиката на електронната търговия. Систематизирането и анализа на множество европейски нормативни актове също може да се отчете като принос.

Предложенията de lege ferenda се идентифицират като научен принос. Като такъв приносен момент можем да посочим предложението de lege ferenda, свързано с изменение на Закона за платежните услуги и платежните системи, а именно добавяне на нов член:

„Всички банкови институции са задължени да извършат проверка за съвпадение между имената на задълженото лице и посочения IBAN на наредителя“. Към настоящия момент банковите институции нямат законово задължение да извършват подобна проверка, което води до възможност за осъществяване на множество измами. Приемането на подобно законодателно изискване е от изключителна важност за осъществяване на безпроблемен търговски оборот.

Друг приносен момент е изведеното предложение de lege ferenda, за задължително посочване на начина за възстановяване на средствата заплатени при осъществяване на покупка в онлайн пространството при която е извършена измама. В Закона за пощенските услуги следва да се добави следния текст *„Доставчикът на пощенска услуга е задължен да посочи по ясен и разбираем начин методите и сроковете за възстановяване на средства по заплатена поръчка при извършване на измама“.*

Критични бележки:

Бележките, които мога да направя са по-скоро техически и в никакъв случай не намаляват стойността на изследването.

Относно автореферата към дисертационния труд

Авторефератът на дисертационния труд е разработен в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ. В него са изложени основните идеи и синтезираните изводи по дисертацията и отразява постигнатите резултати.

Заключение

Намирам представеният труд за завършено изследване по актуален въпрос, който съдържа анализ, обобщения и решения на научно приложими проблеми, които биха могли да допринесат за решаването на практически въпроси.

Дисертационният труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане, както и на Вътрешните правила на Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград.

Поради изложените съображения оценявам положително представения дисертационен труд и препоръчвам на почитаемото жури да присъди образователна и научна степен „Доктор“ на Ваня Илкова Желязкова.

Член на научното жури:

проф. д. н. Мария Нейкова

REPORT
BY PROFESSOR MARIA NEIKOVA KENEVA, PhD –
BURGAS FREE UNIVERSITY

By Order No. 885 of 29.04.2024 of the Dean of Southwestern University "Neofit Rilski", I have been appointed as a member of the Scientific Jury for the defense of a dissertation on the topic "E-commerce and distance selling in the European Union" in professional direction 3.6 "Law ", doctoral program "Civil and Family Law".

General characteristics of the dissertation work

The dissertation presented by PhD student **Vanya Ilkova Zhelyazkova** is on "E-commerce and distance selling in the European Union". The paper is 210 pages long and is structured in an introduction, three chapters, a conclusion and a list of references. With regard to the studied literature, it should be noted that 110 sources in the Bulgarian language and 67 in a foreign language are indicated. The latter is a good basis for the doctoral student's research pursuits.

It should be emphasized that this is the first comprehensive scientific study in Bulgaria on the topic, which is undoubtedly current and practically significant. It is obvious that the author knows not only the theory, but also the practical problems of both business and consumers.

In structural terms, scientific research is balanced. Individual chapters contain several paragraphs, points and sub-points marked with Roman and Arabic numerals, and in some places letter notation is also used.

From a methodological point of view, the doctoral student took an interdisciplinary approach, combining theoretical analyzes with the results of a survey he conducted.

In the first chapter of the dissertation work, the concept and types of Electronic commerce are examined according to the legislation of the Republic of Bulgaria. The main focus of the research is on the advantages and disadvantages of different types of online sales, as well as the opportunities for their development.

The second chapter examines distance selling in the European Union and its direct connection with electronic commerce.

The third chapter is dedicated to the analysis of the wide range of issues related to the protection of consumers in the implementation of electronic commerce.

Conclusions and specific proposals de lege ferenda are formulated.

Basic scientific and scientific-applied contributions in the dissertation work

The entire dissertation work can be identified as a contribution point, as it is the first attempt to cover the problematic of Electronic commerce. The systematization and analysis of numerous European legal acts can also be counted as a contribution.

Proposals de lege ferenda are identified as scientific contributions. As such a contributing point, we can point to the proposal de lege ferenda related to the amendment of the Law on Payment Services and Payment Systems, namely the addition of a new article:

"All banking institutions are obliged to check for a match between the names of the obligee and the specified IBAN of the originator". Currently, banking institutions have no legal obligation to carry out such a check, which leads to the possibility of many frauds. The adoption of such a legislative requirement is of utmost importance for smooth commercial turnover.

Another contributing point is the proposed de lege ferenda, for mandatory indication of the method of refunding the funds paid when making a purchase in the online space where fraud was committed. The following text should be added to the Law on Postal Services: *"The postal service provider is obliged to indicate in a clear and comprehensible manner the methods and deadline for the refund of funds for a paid order in case of fraud"*.

Critical Notes:

The notes I make are rather technical and in no way detract from the value of the study.

About the abstract for the dissertation work

The abstract of the dissertation work has been developed in accordance with the requirements of Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for its Implementation . It presents the main ideas and synthesized conclusions of the dissertation and reflects the achieved results.

Conclusion

I find the submitted work to be a completed research on a current issue that contains analysis, summaries and solutions of scientifically applicable problems that could contribute to the solution of practical issues.

The dissertation meets the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Rules for its Implementation, as well as the Internal Rules of the Southwest University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad.

Due to the stated considerations, I positively evaluate the presented dissertation work and recommend the honorable jury to award the educational and scientific degree "PhD" to Vanya Ilkova Zhelyazkova.

Member of the Scientific Jury:

Prof. Maria Neikova, PhD